

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КУЛЬТУРОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протоколом засідання вченої ради
історичного факультету
від «14» червня 2023 р. № 9

ПРОГРАМА
підсумкової атестації
для здобувачів вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальність 034 Культурологія
ОПП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади»

м. Київ, 2023 рік

Програма підсумкової атестації для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» за напрямом підготовки 034 Культурологія денної та заочної форм навчання.

Розробники:

Юлія Сабадаш, докторка культурології, професорка, завідувачка кафедри культурології МДУ.

Юзеф Нікольченко, доцент, доцент кафедри культурології МДУ, заслужений працівник культури України.

Програму підсумкової атестації обговорено та схвалено на засіданні кафедри культурології протокол № 15 від «16» травня 2023 року.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

«Програма підсумкової атестації» (далі – Програма) визначає базові принципи підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «Магістр» у Маріупольському державному університеті (м. Київ) та сутність процедури комплексного державного іспиту за напрямом підготовки 034 Культурологія освітньо-професійної програми «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади».

Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти, які закінчують заклади вищої освіти, полягає у встановленні відповідності рівня якості отриманих випускниками знань вимогам стандартів вищої освіти після закінчення навчання за напрямом підготовки. Підсумкова атестація здобувача – це форма підсумкового контролю, що проводиться після завершення навчання за освітнім рівнем з метою визначення фактичної відповідності підготовки випускників нормативним освітньо-кваліфікаційним вимогам. Підсумкова атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, які навчалися за ОС «Магістр».

Метою підсумкової атестації є встановлення фактичної відповідності рівня освітньо-професійної підготовки випускників вимогам ОПП магістра з «Культурології, культурного розмаїття та розвитку громади». Підсумкова атестація здійснюється Екзаменаційною комісією після виконання здобувачами вищої освіти навчального плану в повному обсязі відповідно до освітньо-професійної програми підготовки на підставі оцінки рівня професійних знань, компетенції та результатів навчання випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою, з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики – комплексного державного іспиту та захистом кваліфікаційної роботи.

Програма підсумкової атестації включає перелік дисциплін, анотацію кожної з дисципліни, перелік питань до іспитів, вимоги щодо підготовки дослідної пропозиції, список рекомендованої для підготовки літератури. У Програмі визначено критерії оцінювання знань та сформованості практичних навичок у випускників, які навчалися за ОС «Магістр». Оцінювання знань та професійних навичок студентів здійснюється на підставі критеріїв визначених у Програмі.

При розробці Програми враховано Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті», «Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ», «Положення про порядок створення та організацію роботи ЕК у Маріупольському державному університеті», освітньо-професійної програми за спеціальністю «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Інформаційною базою для формування засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки є змістові модулі за програмами навчальних дисциплін, які впорядковано у відповідності до освітньо-кваліфікаційної характеристики та виносяться на державну атестацію студентів спеціальності «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» (нормативна та варіативна частини). Нормативна складова іспиту представлена наступними дисциплінами:

- Методологія та організація наукових досліджень.
- Філософія культури.
- Культурне розмаїття.
- Подієва культура.

- Традиційна культура та культурно-історична регіоналістика України.
- Культурно-дозвіллева діяльність громад в Україні.
- Державне управління галуззю культури.
- Українські культурні інституції та мистецькі центри.
- Громадське партнерство в умовах конфлікту.

Означені навчальні дисципліни та дослідна пропозиція визначають теоретичні і практичні засади підготовки фахівця та рівень сформованості компетенцій в галузі культурології за ОС «Магістр». Державні іспити є формою виявлення ступеню підготовленості випускників, які здобувають базову вищу освіту, до здійснення самостійної професійної діяльності за обраним фахом. Під час випробувань оцінюється рівень сформованості знань і умінь для професійної діяльності з метою отримання кваліфікації – Магістр культурології, фахівець з культурного розмаїття та розвитку громади.

Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю та захисту кваліфікаційної роботи. Атестаційний екзамен у вигляді єдиного державного кваліфікаційного іспиту має оцінювати відповідність результатів навчання вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2020 р. № 803 та відповідати організаційним вимогам до єдиного державного кваліфікаційного іспиту, які встановлюються законодавством.

Державні випробування складаються з комплексного державного іспиту з культурології та захисту кваліфікаційної роботи. Комплексний державний іспит з культурології проводиться в усній формі та оцінюються від 0 до 100 балів. Оцінювання кваліфікаційної роботи здійснюється у відповідності до «Положення про кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти в Маріупольському державному університеті», затвердженого наказом МДУ від 25.02.2021 № 60.

Під час іспиту випускник повинен продемонструвати наступні вміння та навички:

- володіти теоретичним матеріалом в межах програм навчальних дисциплін;
- виділяти головне і другорядне;
- аргументувати теоретичні положення фактичним матеріалом;
- усвідомлювати зв'язок між теоретичними положеннями і практичною професійною діяльністю;
- визначати загальні проблеми культурології та її місце в розвитку суспільства;
- усвідомлювати еволюцію змісту поняття «культура»;
- виявляти проблеми, пов'язані із висвітленням культурної динаміки та особливостей формування сучасного культурного простору;
- аргументувати системою культурних норм і цінностей;
- розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу;
- визначати основні досягнення української культури в її діяхронному вимірі;
- оцінювати історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою;
- виявляти еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства;
- демонструвати сучасні методи дослідження історико-культурних подій та процесів;
- визначати історичні форми соціокультурної діяльності;

- аналізувати сучасні тенденції соціокультурного розвитку громади;
- формувати стійке уявлення про специфіку соціокультурної діяльності;
- класифікувати форми організації дозвілля на основі історичних етапів культурно-дозвілєвої діяльності в Україні та за її межах;
- демонструвати розуміння причин і чинників, що впливають на організацію дозвілля;
- розробляти сценарії виховних, дозвілєвих, мистецьких заходів для різних соціальних та вікових груп.

Також комплексний державний іспит з культурології перевіряє сформовані наступні компетентності та результати навчання з окремих обов'язкових освітніх компонентів.

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності магістра культурології, фахівця з культурного розмаїття та розвитку громади або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- здатність працювати автономно;
- здатність працювати в команді;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію.

Визначати ступінь цінності та унікальності об'єктів культури у українському та міжнародному контекстах.

Критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів;

Розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо).

Використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства.

Аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів.

Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів.

Спроможність створювати аналітичні звіти, розробляти рекомендації та генерувати проекти (культурно-мистецькі, художні та дозвілєві) щодо об'єктів професійної діяльності, використовуючи актуальну нормативну основу.

Оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів.

Популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.

Організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології.

Дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.

Розуміти розмаїття і переваги творчого самовираження в різних культурах.

Осмислювати зв'язок місцевої, національної, європейської, світової культур.

Орієнтуватись в розмаїтті культурної спадщини, традицій, культурних продуктів.

Виробляти і розуміти різні способи передачі ідей між творцем, учасником та аудиторією в письмових, друкованих, цифрових текстах, виставковій діяльності, різних формах і видах мистецтва, ритуалах і гібридних формах.

Виразити і поважати різноманіття проявів культурного життя і мистецтва.

Здатність до відповідального ставлення до інтелектуальної і культурної власності.

Програмні результати навчання:

Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію.

Аналізувати, коментувати, узагальнювати, наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру.

Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології, відповідно до спеціалізації.

Знати та розуміти теоретичні підходи до визначення культури, її проявів та форм існування.

Збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів.

Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій.

Розуміти чинники культурної динаміки, принципи періодизації культурних процесів, їх специфічні риси та характеристики.

Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту.

Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження.

Розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.

Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.

Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та у відповідності до визначених мети та завдань.

Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти.

Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефхівцями.

Вільно спілкуватися з професійних питань усно та письмово державною та іноземними мовами з урахуванням мети спілкування та соціокультурних особливостей його контексту.

Визначати, формулювати та аргументувати власну громадянську та професійну позицію щодо актуальних суспільних питань в умовах військового стану.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВУ ЕКЗАМЕНАЦІЙНУ АТЕСТАЦІЮ

ОКЗП 1.1.3 Методологія та організація наукових досліджень

Мета вивчення курсу: набуття теоретичних знань і практичних навичок щодо організації та здійснення студентами різних форм самостійної науково-дослідної роботи, зокрема, написання кваліфікаційних робіт, підготовку інших наукових праць.

Завдання курсу: обробка та узагальнення наукової інформації, здійснення теоретичних та емпіричних досліджень, вміння обґрунтовувати відповідні практичні рішення.

Змістові модулі:

1. Наука як сфера людської діяльності.
2. Наукова і науково-технічна діяльність в Україні.
3. Науково-технічна інформація.
4. Методологія та методи наукового дослідження.

ОКЗП 1.1.4 Філософія культури

Мета вивчення: спираючись на концепції представників філософської і культурологічної думки, поглибити знання студентів про філософський процес пізнання культури, а також розширити спектр їхніх можливостей для філософського і наукового аналізу культури як суспільного явища.

Завдання курсу: Методичні: включає в себе набуття студентами понятійної бази культур-філософського знання, методологічних засад (принципів і методів) сучасних методологій пізнання та головних культурно-філософських концепцій та ідей. Практичні: студент повинен вміти працювати з філософськими і культурологічними джерелами, аналізувати і узагальнювати їх у відповідності до наукових критеріїв; використовувати набуті знання з навчальної дисципліни «Філософія культури» при вивченні філософських, культурологічних та інших гуманітарних дисциплін.

Змістові модулі:

1. Культура в системі буття.
2. Внутрішні аспекти буття культури.
3. Проблеми онтогенезу культури.
4. Філософські проблеми вивчення культури

ОКПП 1.2.1. Культурне розмаїття

Мета вивчення: культурні процеси, явища, стани та ознаки, які впливають на культурне розмаїття, усвідомлення культурного розмаїття як загальної спадщини людства, інтерпретація культурного розмаїття та моделювання інноваційного розвитку малих територій (громад) на засадах культурного розмаїття, соціокультурні інститути та практики, що забезпечують формування норм та цінностей культурного розмаїття, способів їх втілення й використання в розвитку малої території (громади).

Завдання навчання: підготовка фахівців з культурології, які здатні аналізувати, проектувати, просувати ідеї розвитку малої території (громади) на засадах збереження і збагачення культурного розмаїття і заохочення розмаїття форм культурного смаовираження. Методичні: методи та методики пошуку, систематизації, аналізу інформації щодо культурних об'єктів та практик збереження і примноження культурного розмаїття на

місцевому рівні, технології популяризації знань щодо культурного розмаїття, регулювання культурних і креативних індустрій як основи розумної стратегії розвитку малої території. Практичні: здатність розв'язувати практичні проблеми підтримки і розвитку культурного розмаїття малої території (громади), уміння використовувати методи комунікації на засадах поваги до соціокультурних відмінностей, уміння використовувати нормативну базу українського законодавства та методичні рекомендації щодо популяризації переваг культурного розмаїття і розвитку малої території (громади), визначати інструменти просування власних ідей і проєктів інноваційного розвитку малої території (громади).

Змістові модулі:

1. Культурне розмаїття в базі українського законодавства.
2. Роль культурних і креативних індустрій в розвитку малих територій (громад).
3. Охорона й заохочення форм культурного самовираження.

ОКПП 1.2.2 Подієва культура

Мета вивчення: поглибити підготовку фахівців з культурного розмаїття та розвитку громад у напрямі родієвої культури, сформувати уміння планування, реалізації та оцінювання Івент-проєктів, виробити навички реалізації Івент-заходів в сучасному соціокультурному просторі.

Завдання курсу: сформувати систему компетентностей у сфері Івент-технологій; оволодіти провідними функціями Івент-менеджменту; сформувати уявлення про специфіку спеціальних подій та їх провідні ознаки; створити умови для оволодіння здобувачами основними вміннями з планування та реалізації Івент-заходів; надати здобувачам можливості здійснювати діяльність з розробки та реалізації спеціальних заходів, оцінювати їх ефективність; здобуття навичок застосування інструментів та механізмів подієвого менеджменту.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади Івент-технологій та подієвого менеджменту.
2. Організація та управління Івент-технологіями

ОКПП 1.2.5. Традиційна культура та культурно-історична регіоналістика України

Мета вивчення: викладання навчальної дисципліни дозволить сформувати у студентів систему знань щодо унікальності традиційної культури українців у контексті її етнокультурних особливостей.

Завдання курсу: знати предмет і метод традиційної культури українців в історичному та етнокультурному вимірах. Опанувати джерельну базу та історіографію проблеми.

Використовувати отримані знання для аналізу явищ традиційної культури українців різних історико-культурних періодів та етнокультурних регіонів. Визначати регіональні особливості народної архітектури, господарської діяльності, побуту, родинних відносин та усної народної творчості українців.

Змістові модулі:

1. Традиційна культура та особливості етнокультурної регіоналістики українців.
2. Народна архітектура українців. Господарство. Побут. Родинні відносини.
3. Духовний світ українців: усна народна творчість в етнокультурних вимірах.

ОКПП 1.2.4. Культурно-дозвілєва діяльність громад в Україні

Мета вивчення: метою вивчення навчальної дисципліни є сприяння здобувачам вищої

освіти в опануванні базових знань щодо культурного розмаїття та культурно-дозвіллевої практики громад в Україні у сучасних умовах.

Завдання курсу:: опанувати законодавство України, нормативно-правову базу та історіографію питання щодо розвитку культурного розмаїття та культурно-дозвіллевої практики громад в умовах чинного адміністративно-територіального устрою держави.

Орієнтуватись у змісті культурного розмаїття та культурно-дозвіллевої практики громад, творчих проєктів і програм у сфері культури в окремому соціумі:

- мати здатність до навчання, пошуку й аналізу інформації з різних джерел;
- вміти орієнтуватись в етапах розвитку художньої культури та видах мистецтва на території окремої громади;
- здатність вести та підтримувати діалог, враховуючи специфіку реалізації культурних прав і свобод людини, форм та механізмів соціалізації, інкультурації особистості у соціумі;
- здатність налагодити комунікативний процес із представниками різних соціально-культурних та етнічних об'єднань громади тощо.

Змістові модулі:

1. Законодавство України та нормативно-правова база розвитку культурного розмаїття та культурно-дозвіллевої практики громад в Україні на сучасному етапі.
2. Особливості культурного розмаїття та культурно-дозвіллевої практики громад в Україні на сучасному етапі.

ОКПП 1.2.5. Державне управління галуззю культури в Україні

Мета вивчення: метою вивчення навчальної дисципліни є сприяння здобувачам вищої освіти в опануванні базових знань зі сфери, напрямів, форм і методів державного управління галуззю культури в Україні; вирішення питань її кадрового забезпечення та розвитку матеріально-технічної бази.

Завдання курсу: проведення теоретичного аналізу проблем державного управління галуззю культури в Україні.

Вивчення студентами навчальної дисципліни передбачає набуття знань та практичних навичок щодо державного управління процесами та об'єктами культурно-мистецького призначення, їх кадрового та нормативно-правового забезпечення.

Змістові модулі:

1. Законодавство України про культуру та форми і методи державного управління галуззю культури.
2. Особливості державного управління галуззю культури в Україні
3. Діяльність Департаменту культурно-громадського розвитку Маріупольської міської ради в сучасних умовах.

ОКПП 1.2.7 Українські культурні інституції та мистецькі центри

Мета вивчення: метою вивчення навчальної дисципліни є сприяння здобувачам вищої освіти в опануванні базових знань зі сфери, напрямів, форм і методів державного управління галуззю культури в Україні; вирішення питань її кадрового забезпечення та розвитку матеріально-технічної бази.

Завдання курсу: проведення теоретичного аналізу проблем державного та недержавного управління галуззю культури і мистецтва в Україні.

Вивчення студентами навчальної дисципліни передбачає набуття знань та практичних навичок щодо організації діяльності інституціями культурно-мистецького призначення, їх

кадрового та нормативно-правового забезпечення.

Змістові модулі:

1. Види і типи культурних і мистецьких інституцій в Україні.
2. Культурно-дозвілєва діяльність культурних інституцій.
3. Мистецькі центри і розвиток професійного мистецтва.

ОКІП 1.2.8 Громадське партнерство в умовах конфлікту

Мета вивчення: метою вивчення навчальної дисципліни є сприяння здобувачам вищої освіти в опануванні базових знань зі сфери, напрямів, форм і методів державного управління галуззю культури в Україні; вирішення питань її кадрового забезпечення та розвитку матеріально-технічної бази.

Завдання курсу: проведення теоретичного аналізу проблем державного управління галуззю культури в Україні.

Вивчення студентами навчальної дисципліни передбачає набуття знань та практичних навичок щодо державного управління процесами та об'єктами культурно-мистецького призначення, їх кадрового та нормативно-правового забезпечення.

Змістові модулі:

1. Поняття конфлікту в сучасному світі.
2. Сучасне українське суспільство в умовах конфлікту.
3. Громадське партнерство в умовах конфлікту.

ОПИС ТА ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАНЬ КОМПЛЕКСНОГО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ З КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Під час комплексного державного іспиту з культурології, культурного розмаїття та розвитку громади студент має відповісти на три питання, які зазначенні в екзаменаційному білеті. Загальна кількість питань становить 30 одиниць. Питання розподілені відповідно до навчальних дисциплін, які виносяться на державну атестацію, а саме:

- Методологія та організація наукових досліджень.
- Філософія культури.
- Культурне розмаїття.
- Подієва культура.
- Традиційна культура та культурно-історична регіоналістика України.
- Культурно-дозвіллева діяльність громад в Україні.
- Державне управління галуззю культури.
- Українські культурні інституції та мистецькі центри.
- Громадське партнерство в умовах конфлікту.

Оцінювання кожного питання здійснюється за декількома критеріями:

- опанування теоретичним матеріалом конкретної навчальної дисципліни на достатньому рівні;
- змістовність, послідовність, логіка викладення інформації;
- вміння навести приклади з практичної діяльності;
- правильність відповідей на запитання членів державної комісії;
- науковість, змістовність, послідовність, логіка викладення та відповідне вимогам оформлення дослідної пропозиції.

Загальна оцінка іспиту складається з суми трьох оцінок за відповіді на питання екзаменаційного білета не може перевищувати 100 балів.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ КОМПЛЕКСНОГО ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ З КУЛЬТУРОЛОГІЇ

Методологія та організація наукових досліджень.

1. Наука як сфера людської діяльності.
2. Наукова і науково-технічна діяльність в Україні.
3. Науково-технічна інформація.
4. Методологія та методи наукового дослідження.
5. Організація і планування наукового дослідження.
6. Оформлення результатів науково-дослідницької роботи.
7. Підготовка наукових печатних робіт.
8. Теоретичні знання здійснення студентами різних форм науково-дослідної роботи.
9. Практичні навички студентської науково-дослідної роботи.
10. Методи обробки та узагальнення наукової інформації.
щодо організації та, зокрема, написання кваліфікаційних робіт, підготовку інших наукових праць.

Філософія культури

1. Культура в системі буття.
2. Внутрішні аспекти буття культури.
3. Проблеми онтогенезу культури.
4. Філософські проблеми вивчення культури
5. Культура як суспільне явище.
6. Філософський процес пізнання культури.
7. Понятійна база культур-філософського знання.
8. Методологічні засади пізнання культурно-філософських концепцій та ідей.
9. Філософський і науковий аналіз культури.
10. Філософія культури у контексті вивчення культурологічних дисциплін.

Культурне розмаїття

1. Конституція України про культуру та культурне розмаїття.
2. Законодавство України про культуру та культурне розмаїття.
3. Роль культурних і креативних індустрій в розвитку громад.
3. Охорона й заохочення форм культурного самовираження.
4. Усвідомлення культурного розмаїття як культурної спадщини людства.
5. Культурні процеси і явища, що впливають на культурне розмаїття.
6. Інтерпретація культурного розмаїття.
7. Моделювання інноваційного розвитку громад на засадах культурного розмаїття.
8. Регулювання культурного розмаїття і креативних індустрій на території громад
9. Соціокультурні інститути та практики, що забезпечують розвиток культурного розмаїття громади.
10. Стратегія, напрями підтримки і розвитку культурного розмаїття громади.

Подієва культура

1. Теоретичні засади Івент-технологій та подієвого менеджменту.
2. Організація та управління Івент-технологіями родієвої культури.

3. Підготовку фахівців з культурного розмаїття та розвитку громад у контексті подієвої культури.
4. Реалізація Івент-заходів в сучасному соціокультурному просторі.
5. Система компетентностей у сфері Івент-технологій.
6. Функції Івент-менеджменту в подієвій культурі.
7. Планування та реалізація заходів подієвої культури.
8. Інструменти та механізми подієвого менеджменту.
9. Специфіка спеціальних подій та їх провідні ознаки.
10. Оцінювати ефективності подієвої культури.

Традиційна культура та культурно-історична регіоналістика України

1. Український культурогенез та його особливості.
2. Традиційна культура та особливості етнокультурної регіоналістики українців.
3. Народна архітектура українців у регіональному вимірі.
4. Господарство і побут українців у регіональному вимірі.
5. Родинні відносини українців у регіональному вимірі.
6. Святкова та повсякденна обрядовість українців у регіональному вимірі.
7. Духовний світ українців: усна народна творчість в етнокультурних вимірах.
8. Традиційна культура і питання релігії.
9. Традиційна культура українців у сучасних умовах.
10. Традиційна культура у контексті розвитку громади.

Культурно-дозвіллева діяльність громад в Україні

1. Законодавство України та нормативно-правова база культурно-дозвіллевої практики громад в Україні.
2. Особливості культурно-дозвіллевої практики громад.
3. Управління культурно-дозвіллевою практикою громад.
4. Види культурно-дозвіллевої практики громад.
5. Кадрове забезпечення культурно-дозвіллевої діяльності громад.
6. Матеріально-технічне забезпечення культурно-дозвіллевої діяльності громад.
7. Діяльність центрів дозвілля клубного типу.
8. Парки культури і відпочинку.
9. Бібліотеки в системі культурно-дозвіллевої практики громад.
10. Музеї і туризм у системі культурно-дозвіллевої практики громад.

Державне управління галуззю культури в Україні

1. Законодавство України про культуру.
2. Форми і методи державного управління галуззю культури.
3. Особливості державного управління галуззю культури.
4. Державні інституції управління галуззю культури.
5. Роль Міністерства культури і туризму в управлінні галуззю.
6. Державні органи управління галуззю культури на місцях (обласні, міські, районні, на рівні громад).
7. Діяльність Департаменту культурно-громадського розвитку Маріупольської міської ради у сучасних умовах.

8. Питання кадрового забезпечення культури.
9. Питання розвитку матеріально-технічної бази культури.
10. Недержавна система галузі культури в Україні та її особливості.

Українські культурні інституції та мистецькі центри

1. Види і типи культурних інституцій в Україні.
2. Види і типи мистецьких центрів і установ в Україні.
3. Нормативно-правова база діяльності культурних інституцій та мистецьких центрів.
4. Матеріально-технічна база розвитку культурних інституцій та мистецьких центрів.
5. Діяльність культурних інституцій та мистецьких центрів у культурному обслуговуванні соціумів на рівні громад.
6. Культурно-дозвіллева діяльність культурних інституцій.
7. Мистецькі центри і розвиток професійного мистецтва (архітектура та образотворче мистецтво).
8. Мистецькі центри і розвиток професійного мистецтва (театр і музика).
9. Недержавна система культурних інституцій та мистецьких центрів.
10. Міжнародне партнерство українських культурних інституцій та мистецьких центрів на сучасному етапі.

Громадське партнерство в умовах конфлікту

1. Поняття конфлікту в сучасному світі.
2. Види конфліктів у сучасному світі.
3. Україна в умовах конфлікту.
4. Сучасне українське суспільство в умовах конфлікту.
5. Україна і міжнародне партнерство в умовах конфлікту.
6. Діяльність громад в умовах конфлікту.
7. Діяльність установ і закладів культури в умовах конфлікту.
8. Департамент культурно-громадського розвитку Маріупольської міської ради в умовах конфлікту.
9. Громадське партнерство в умовах конфлікту.
10. Шляхи подолання конфлікту.

ВИМОГИ ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота – це самостійне дослідження здобувачів вищої освіти, метою виконання якого є вирішення наукової/професійної проблеми, що ґрунтується на комплексному опануванні матеріалу і методів дослідження, послідовного викладання, а також практичного застосування теоретичних знань для вирішення конкретних професійних завдань.

Кваліфікаційна робота – це форма підготовки та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнями відповідно до вимог стандартів вищої освіти за спеціальностями.

До кваліфікаційних робіт висуваються такі основні вимоги:

- актуальність теми, відповідність її сучасному стану певної галузі науки та перспективам розвитку, практичним завданням відповідної сфери;
- вивчення й критичний аналіз монографічних і періодичних видань з теми;
- вивчення й характеристика історії досліджуваної проблеми та її сучасного стану;
- чітка характеристика предмета, мети й методів дослідження, опис та аналіз проведених автором експериментів;
- узагальнення результатів, їх обґрунтування, висновки та практичні рекомендації.

Таким чином, кваліфікаційна робота повинна бути:

- реальною – відображати рішення сучасних проблем, пов'язаних з функціонуванням системи дослідження та її підсистем, мати науково-теоретичне і практичне значення;
- актуальною – повинна бути присвячена дослідженням і розробкам, що відносяться до сучасних проблем розвитку відповідної галузі, що мають особливу важливість на сучасному етапі;
- інформативною – повною мірою відображати дослідження, проведене на високому теоретичному і практичному рівнях на основі загальнонаукової та конкретно-наукової методології.

До публічного захисту кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі, які виконали навчальний план, успішно пройшли попередній захист кваліфікаційної роботи.

Попередній захист проводиться, як правило, за місяць до дати захисту.

Рішення про допуск до захисту приймається на засіданні кафедри на підставі результатів попереднього захисту.

Кваліфікаційна робота обов'язково підлягає перевірці на плагіат за допомогою спеціалізованих сервісів відповідно до «Положення про запобігання та виявлення

академічного плагіату в наукових працях науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти МДУ».

При оцінюванні захисту кваліфікаційної роботи ЕК бере до уваги такі показники:

- якість кваліфікаційної роботи загалом (творчий характер, вміння автора аналізувати теоретичний матеріал, обґрунтованість сформульованих практичних рекомендацій);
- самостійність у розробці проблеми;
- якість оформлення кваліфікаційної роботи (науковий стиль викладу, грамотність, бібліографія);
- рівень виступу здобувача (чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура мовлення);
- відгук керівника і оцінку роботи рецензентом.

До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які виконали навчальний план та успішно пройшли попередній захист кваліфікаційної роботи.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Методичні рекомендації щодо складання підсумкової атестації спрямовані допомогти здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» МДУ успішно виконати поставлені перед ними завдання.

При підготовці до складання комплексного державного іспиту та захисту кваліфікаційної необхідно ретельно ознайомитися з нормативною базою, рекомендованою літературою, інформаційними ресурсами та методичними рекомендаціями до навчальних курсів, що виносяться на підсумкову атестацію.

Кваліфікаційна робота створюється відповідно до «Методичних рекомендацій до написання кваліфікаційних робіт для здобувачів ОПП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» другого (магістерського) рівня вищої освіти», затверджених на засідання кафедри культурології МДУ.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання підсумкової атестації зі спеціальності «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» здійснюється за 100-бальною шкалою (від 0 до 100 балів).

Мінімальна кількість балів для складання іспиту – 60 балів.

Максимальна кількість балів – 100 балів.

0 – 59 бали	незадовільно	«2»
60 – 73 бали	задовільно	«3»
75 – 89 балів	добре	«4»
90 – 100 балів	відмінно	«5»

Максимальна кількість балів за відповідь на екзаменаційні питання становить 100 балів.

ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

1. Архівознавство: підручник / За ред. Я.С. Калакури та І.Б. Матяш. – 2-ге вид., випр. і доп. – К., 2020.
2. Бібліотекознавство. Теорія, історія організація діяльності бібліотек : підруч. для бібл. ф-тів ін-тів культури та училищ культури / В.О. Ільганаєва та ін. – Х. : Основа, 2019. – 176 с.
3. Бочелюк В.Й. Дозвілєзнавство: навч. посібник / В.Й. Бочелюк, В.В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2018 . –208 с.
4. Власенко О.Б. Івентивний менеджмент як окремий напрям досліджень в сучасній науці. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2021. № 9. С. 142–145.
5. Демідко О.О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури: курс лекцій. Київ: Ліра-К, 2021. – 182 с.
6. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»).
7. Дупляк Т.П. Організаційно-правові засади державного регулювання виставкової діяльності в Україні. // Ефективна економіка. – № 9. – 2019. URL:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4308>.
8. Історія світової культури. Культурні регіони : навчальний посібник /кер. авт. кол. Л.Т. Левчук. – 2-ге вид., стереотип. – К.: Либідь, 2020. – 448 с.
9. Історія світової та української культури: підручник для ВНЗ / В.А. Греченко, І.В. Чорний та ін. – К. : Літера ЛТД, 2019. – 480 с.
10. Історія світової цивілізації: Соціокультурний розвиток людства: Навч. посібник. Вид. 2-ге, стереотип. / Ю.В. Павленко. Відп. ред. та автор вст. слова С. Кримський. – К.: Либідь, 2020. – 360 с.
11. Історія української культури: курс лекцій для культурологів / Сабадаш Ю., Нікольченко Ю., Дабло Л. /За заг.ред. проф. Ю.С. Сабадаш. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 168 с.
12. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання / С.Г. Карпенчук. – К. : Вища школа, 2019. – 304 с.

13. Кондрашова Л.В. Методика організації виховної роботи в сучасній школі : навчальний посібник / Л.В. Кондрашова, О.О. Лавренєва, Н.І. Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2019. – 187 с. URL: http://kdpu.edu.ua/download/kaf_pedagog/file_pedagog/met_vix_rob.pdf.
14. Концепція виховання дітей та молоді в національній системі освіти. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського (офіційний сайт). URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
15. Культурологія: навч. посібник / за ред. Т. Б. Гриценко. – 3-е вид. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 392 с
16. Культурологія: курс лекцій // За загал. ред. проф. Ю.С.Сабадаш. – Київ: Ліра-К, 2021. – 216 с.
17. Кутузова Г.І. Культурно-дозвілєва діяльність: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Луцьк: Вежа-Друк, 2019. – 252 с.
18. Культурно-дозвілєва діяльність у сучасному світі: кол. монографія. / Ред. кол. І.В. Петрова, Д.В. Солоха, М.М. Ткач, О.О. Олійник. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 328 с..
19. Нікольченко Ю.М. Музеезнавство.– Маріуполь: МДУ, 2020. – 133 с.
20. Нікольченко Ю.М. Збереження сториико-культурних пам'яток України. Курс лекцій. – Маріуполь: МДУ, 2019. – 104 с.
21. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах. Підручник. – К.: Кондор, 2017. – 408с.
22. Петрова І.В. Соціально-культурний потенціал закладів клубного типу (на прикладі «Ротарі»-клубів) // Соціалізація особистості: Зб. наук. пр. НПУ ім. М.П. Драгоманова. – К.: Логос, 2021. – Вип. 2. – С. 40-53.
23. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс культурології: Навчальний посібник /Є. Подольська, В.Д. Лихвар, Д.Є. Погорілий. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 368 с.
24. Постанова Кабінету Міністрів України «Про вдосконалення виставково-ярмаркової діяльності в Україні» від 22.08.2017 № 1065 зі змінами від 14.11.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1065-2007-%D0%BF>.
25. Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо загальних засад надання населенню культурних послуг: закон України від 29.04.2021 // Відомості Верховної Ради України. – 2021. – № 31. – Ст. 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1432-20#Text>
26. Про доступ до публічної інформації: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – 24 ст.
27. Про культуру: Закон України редакція від 04.11.2018 підстава 2581-VIII/ URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2778-17>
28. Про музеї та музейну справу: Закон України // Відомості Верховної ради України. – 1995. – №25. – 191с.
29. Про ратифікацію Конвенції про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження: Закон України редакція від 20.01.2020 № 1811-VI/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1811-17>
30. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України редакція від 04.11.2018 № 2457-VIII. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/554/97-%D0%B2%D1%80>

31. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс]: Розпорядження КМУ від 15.05.2018 за № 386-р. / Портал Верховна Рада України. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80/page>
32. Соціокультурна діяльність: навчальний посібник / Н.В. Кочубей. – Суми: Університетська книга, 2019. – 122 с.
33. Сучасна культурологія: постмодернізм у логіці розвитку української гуманістики : кол. монографія / за заг. ред. проф. Ю. С. Сабадаш ; ред.-уклад.: Ю. Сабадаш, І. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. – 308 с.
34. Сучасна культурологія: актуалізація теоретико-практичних вимірів: кол. монографія /Ю. С. Сабадаш, О. М. Гончарова, Л. Г. Дабло та ін.; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш ; ред.-уклад.: Ю. Сабадаш, І. Петрова. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. – 432 с.
35. Українська бібліотечна асоціація (офіційний сайт):URL: <https://ula.org.ua/>
36. Українська та зарубіжна культура : навчальний посібник / Ред. М. Закович, І. Зязюн, О. Семашко. – К.: Знання, 2020. – 567 с.
37. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів: Навч. посіб. /В.М. Зотов, А.В. Клімачова, В.О. Таран. – К.: Центр учбової літератури, 2019. – 264 с.
38. Шейко В. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга пол.. ХІХ–поч.. ХХІ ст.): Монографія / В.Шейко, Ю. Богуцький– К.: Генеза, 2019. – 592 с.
39. Чмихов М.О. Давня культура: Навч. пос. – К.: Либідь, 1994. – 288 с.
40. Янковський С.В. Соціокультурні світи пост глобального світу // Феномен культури пост глобалізму: Зб. матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції, м. Маріуполь, 27 листопада 2020 р.: у 2 ч. – Маріуполь: МДУ, 2020. – С. 6-8.
41. Яременко Н.В. Дозвіллезнавство: навчальний посібник / Н.В. Яременко. – Фастів: «Поліфаст», 2021. – 460 с.